

Kajúcne bohoslužby – 3. marec 2022

Mocnejší ako Goliáš

Vzdych: „Zmiluj sa nado mnou, Hospodin, lebo chradnem, uzdrav ma, Hospodin, lebo mi kosti meravejú. Moja duša je veľmi vystrašená a ty, Hospodin, dokedy...? Obráť sa, Hospodin, vyslobod' moju dušu, zachráň ma svojou milosťou!“ **Amen** (Ž 6,3-5)

Pieseň: č. 623 – *Zostaň so mnou, ved' už prichádza noc...*

Modlitba:

Nebeský Otče, hľadáme Tvoju tvár a Tvoju blízkosť, lebo nemáme nikoho iného, v koho by sme mohli dúfať. Prosíme, buď a zostaň s nami, keď nás obkľučujú všelijaké hrozby, pocity a úzkosti, keď na nás padá tma a beznádej. Daj nám pochopiť, že to všetko je dielo diabla, ktorý útočí, lebo vie, že má málo času a hľadá, koho by si získal. Odpusť, že svojím nezodpovedným správaním, keď sa pre všetko sťažujeme, nič si nevážime a vo všetkom vidíme chybu a hľadáme vinníka, mu poskytujeme vhodný priestor, aby konal medzi nami svoju devastujúcu činnosť. Odpusť, že sme nevďační, že hľadáme oporu a podporu vo všeličom inom; naše dúfanie nás neukotvilo v Tebe tak, že by sme s údivom pozorovali rôzne prejavy Tvojej dobroty v našom živote. O to viacej Ti ďakujeme, že si k nám taký láskavý, napriek tomu, že si to nezaslúžime, varuješ nás, zatiaľ len životnými príbehmi iných, ktorí trpia, hoci nie sú od nás o nič horší.

Prosíme Ťa, Otče náš nebeský, zmiluj sa nad naším svetom, nad obyvateľmi v našom vojnovom zmietanom susedstve. Prosíme aj za tých, čo sú nútení utekať a báť sa o svoj život. Prosíme, aby táto bieda predsa len znamenala pre mnohých možnosť obrátiť sa na Teba, hľadať Tvoju moc a silu a túžiť po hodnotách, ktoré tento svet zničiť nemôže. Pre svoju lásku, preukázanú v obeti Pána Ježiša Krista na kríži, zmiluj sa a konaj svoje zachraňujúce dielo aj za týchto podmienok v srdci a života mnohých, tam i medzi nami. Očakávame teraz na Teba, kto nás hľadáš, a prosíme oslov nás, aby Tvoje slovo v nás pôsobilo a pozdvihlo nás z nášho skleslého stavu. Prosíme, vypočuj našu modlitbu pre svoju lásku. **Amen**

Text: 1Sam 17,31-52

³¹ Dávidove slová vzbudili pozornosť; zopakovali ich pred Šaulom a ten si ho dal predviesť. ³² Dávid povedal Šaulovi: „Pre neho nech nikto nestráca odvahu. Tvoj služobník pôjde bojovať proti tomu Filištíncovi.“ ³³ Šaul odrádzal Dávida: „Nemôžeš ísť k tomu Filištíncovi a bojovať proti nemu. Si ešte len chlapec a on vojenčí od mladi.“ ³⁴ Dávid povedal Šaulovi: „Tvoj služobník pásaval otcovi stádo. Niekedy prišiel lev či medveď a odvliekol zo stáda ovcu; ³⁵ prenasledoval som ho, bil som ho a vytrhol som mu ju z tlamy. Keď sa mi postavil na odpor, chopil som ho za čeľusť a bil som ho, kým som ho nezabil.“ ³⁶ Tvoj služobník zabil už leva i medveďa. Tento filištínsky neobrezanec dopadne podobne, lebo hanobil bojové šíky živého Boha.“ ³⁷ Dávid pokračoval: „Hospodin, ktorý ma vytrhol z pazúrov leva a medveďa, vytrhne ma aj z ruky tohto

Filištínca.“ Nato Šaul povedal Dávidovi: „Chod' a Hospodin nech je s tebou!“³⁸ Šaul obliekol Dávida do svojho bojového odevu. Na hlavu mu nasadil bronzovú prilbu a navliekol mu pancier.³⁹ Dávid si prepásal odev jeho mečom a skúšal v tom chodiť, no nešlo mu to. Preto povedal Šaulovi: „Neviem sa v tom pohybovať, nie som na to zvyknutý;“ a zložil to zo seba.⁴⁰ Vzal si palicu, vybral si päť hladkých kamienkov z potoka a vložil ich do svojej pastierskej torby, ktorá mu slúžila na úschovu praku. S prakom v ruke postupoval k Filištíncovi.⁴¹ Filištíнец sa pomaly približoval k Dávidovi a pred ním šiel nosič jeho štítu.⁴² Keď sa Filištíнец lepšie pozrel a uvidel Dávida, pohrdol ním, lebo bol ešte mladý, ryšavý a pekného vzhľadu.⁴³ Filištíнец povedal Dávidovi: „Vari som pes, že ideš proti mne s palicami?“ Nato preklínal Dávida v mene svojich bohov.⁴⁴ Filištíнец sa Dávidovi vyhrážal: „Pod' ku mne, nech tvojím telom nakrím nebeské vtáctvo a poľnú zver.“⁴⁵ Dávid odvetil Filištíncovi: „Ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Hospodina zástupov, Boha bojových šíkov Izraela, ktorého si hanobil.“⁴⁶ Dnes ťa vydá Hospodin do mojej moci, zabijem ťa a zotnem ti hlavu. Dnes nakrím mŕtvolami fílištínskeho vojska nebeské vtáctvo a divú zver. Tak celá zem spozná, že Izrael má Boha.⁴⁷ Celé toto zhromaždenie spozná, že Hospodin nepotrebuje k víťazstvu meč ani kopiju, lebo toto je boj Hospodina, ktorý vás vydá nám do rúk.“⁴⁸ Len čo sa Filištíнец dostal celkom blízko Dávida, ten nemeškal, ale vybehol z bojového radu proti Filištíncovi.⁴⁹ Dávid siahol do torby, vyňal z nej jeden kameň a prakom zasiahol Filištínca do čela. Kameň mu prerazil čelo a on padol tvárou na zem.⁵⁰ Tak Dávid pomocou praku a kameňa, bez použitia meča porazil a zabil toho Filištínca.⁵¹ Potom Dávid pribehol, postavil sa nad Filištínca, chytil jeho meč, vytiahol mu ho z pošvy, zabil ho a odťal mu hlavu. Keď Filištínci videli, že ich hrdina padol, zutekali.⁵² Muži Izraela a Júdu sa vzchopili a s bojovým krikom prenasledovali Filištíncov až po Gat a po brány Ekrónu.

Milí Bratia a milé Sestry!

Biblická zvesť na našich dnešných kajúcnych bohoslužbách znie z dobre známeho príbehu boja malého Dávida s obrom Goliášom. Pri jeho počúvaní je pre náš prístup dôležité, aby sme nezostali na rovine poviedky alebo náučného príbehu. Je to totiž **svedectvo o Božej moci**, ktorá je prítomná v živote tých, čo Ho poznajú, v Neho dúfajú a Jeho meno si ctia. A je dobré za týmito udalosťami objaviť **Božiu prítomnosť a riadenie**, načasovanie všetkého tak, aby sa On mohol ukázať pred Izraelom vo svojej moci. Veď nie náhodou dorazil Dávid práve vtedy do izraelského tábora navštíviť svojich bratov, keď pred bojovníkov predstúpil obor Goliáš, aby ich a Hospodina osočoval. Môžeme v tom badať Jeho vedenie.

Daná je tu predovšetkým situácia, v ktorej **sa Goliáš vystatuje**, uráža a preklína izraelské vojsko, ako aj ich Boha. Už jeho výzbroj naháňala vojakom strach, ktorí ledva mali nejaké zbrane. Niet divu, že ak si porovnali svoje zbrane s Goliášovou výzbrojou, cítili sa byť bez akejkolvek šance na víťazstvo, **každý sa triasol**, vrátane kráľa Šaula. Totiž človek **sám od seba nevie** chodiť po ceste viery, len po ceste videnia. A to, čo oni videli, ich vystrašilo, aj kráľa Šaula. A preto pri zamyslení sa nad týmto príbehom nemáme hľadiť na agresiu nepriateľov Filištíncov, od ktorých Izraeliti mnohokrát trpeli, ale na **neveru Božieho ľudu**. Totiž oni podľahli takému prístupu k svojmu boju,

ako keby všetko malo záležať **iba na ľudskej sile**, na výzbroji, na počtoch a prevahe, na stratégii – Hospodinovu prítomnosť a moc však vôbec nebrali do úvahy.

Veru stáva sa, že nás premôžu podobné pocity, nakoľko **sme náchylní zabúdať** na to, že Hospodin nie je viazaný tými fyzickými zákonmi, ktorými sa my riadime. Teda veľkosť alebo sila vojsk, či pomer medzi nimi nerozhodujú o víťazovi a neurčujú ho. Sú to dve rôzne veci, čo sa zdá, čo vidíme, a čo On je schopný realizovať v našom živote. Avšak keď niekto počíta len s vlastnou silou a viditeľnými možnosťami, tak sa právom vyľaká a zuteká, pri videní niekoho od seba mocnejšieho. K tomu treba **s vierou pozdvihnúť pohľad vyššie**, na Najmocnejšieho.

Bratia a Sestry, preto je nám dnes daná na zamyslenie otázka, **ako** hľadáme na svoje zápasy? **Na tie** každodenné, ktoré sú súčasťou nášho bežného života, ale aj **na tie**, ktoré sa nečakane vynoria, alebo o ktorých už dlhý čas vieme, ale ich riešenie stále akosi odkladáme... ako to robilo aj izraelské vojsko – a hľa, **čím ďalej, tým horšie** sa im darilo, nepribudli im sily, ale boli stále viacej bezmocní; opustila ich všetka odvaha. **Ako** teda hľadáme na svoju silu alebo bezmocnosť? **Ako alebo kde** zvykneme zlyhať, zutekať alebo odovzdať sa strachu? Goliáš bol veľmi vhodný k zastrašovaniu Izraelitov. Aspoň tých, ktorí nevedeli, že majú mocnejšieho Boha. Avšak ani Goliášove nadľudské rozmery Ho nemohli zakryť pred Dávidom, ktorý videl a dúfal v nespochybniteľne mocnejšieho Pána, koho poznal: bol to Hospodin, živý Boh Izraela. Otázkou je aj pre nás: **Koho vidíme** ako veľkého a mocného? Boha, alebo ten aktuálny problém, ktorý nás trápi? Ten, kto vidí Boha ako veľkého, ten neuteká, ale čaká na Jeho vyslobodenie.

Samozrejme, nie je našou úlohou odsudzovať izraelské vojsko, naopak, možno je nám ich bojzlivé správanie povedomé. Veď ako ľahko nás vedia zneistiť, ba zastrašiť nielen vážne, ale aj celkom bagatelné udalosti, situácie, v ktorých ten **naš aktuálny „Goliáš“** sa zdá byť tak veľký, že od jeho rozmerov nič iné nevidíme, **úplne zakryje pred naším** duchovným zrakom Toho mocnejšieho, ktorý nás má rád a je nablízku, aby sme Ho vzývali a prijali Jeho pomoc. **Koľko** „Goliášov“ na nás denne útočí, zastrašuje a zneisťuje nás, odsáva našu silu a cítime sa byť bezmocní. **Prečo** tomu tak je? Pretože počítame a kalkulujeme s ľudskými možnosťami, **rátame len to málo**, čo máme, čo na nič nestačí. Má nás zahanbiť, ak si pomyslíme, že to všetko je vlastne **nevera, nedôvera**, ale nie opustenosť od Boha. Veď **On čaká**, aby sme sa uchádzali o Jeho silu, pomoc a vyslobodenie.

Dávid však skutočne **poznal** Hospodina a to **zo svojho osobného života** a vzťahu s Ním. **Poznal** Ho z vlastnej skúsenosti, čo aj pred Šaulom vyznáva pre povzbudenie všetkých, keď svedčí o tom, ako ho Hospodin „*vytrhol z pazúrov leva a medveďa*“. Tohto Filištínca má za podobného – a nie väčšieho – nepriateľa, preto je si istý, že „*vytrhne ma aj z ruky tohto Filištínca*“. Dôležité je však uvedomiť si aj to, že v tejto situácii **Dávid sa nevystatuje**, nejde bojovať za seba, pre vlastné víťazstvo alebo slávu,

ba ani nie preto, aby zahanbil izraelské vojsko aj s jeho kráľom a ukázal im, ako sa to má robiť, ale **jedine pre sväté meno živého Boha**. Svoju odvahu čerpá z Neho, na Koho sa s dôverou spolieha, Kto ho nesklame.

Preto **neprijme Šaulovu výzbroj** – však ani samotnému kráľovi nestačilo to všetko k tomu, aby nabral odvahu proti Goliášovi – toto nemôže byť zdrojom jeho dúfania. A preto ide do boja **tak, ako proti podobnému nepriateľovi**, akého už premohol (lev, medveď). Ide **s vyznaním mena Hospodina**, ako vyzbrojený pastier, ktorý má svojho Pastiera a ochrancu. *„Ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Hospodina zástupov, Boha bojových šikov Izraela, ktorého si hanobil.“* Meno Hospodina zástupov mu stačí. Pretože on nepozná iba meno, ale pozná aj nositeľa tohto mena.

Bratia a Sestry, našou **biedou je**, že na všetko, čo útočí na našu vieru, sme náchylní hľadiť so strachom z niečoho mocného, veľkého. Pritom Dávidovým príkladom nás Pán tu učí, aby **jedine Jeho sme videli ako mocného** a aby sme hľadeli na všetko zdanlivo mocné a zstrašujúce podobne ako on – **môj Boh je mocnejší**, v Jeho sile je moje bezpečie. Bolo by dobré teraz práve v tejto veci si urobiť akési veľké upratovanie v našom živote. Pozrieť sa a **odhaliť „Goliášov“**, čo nám naháňajú strach a oberajú nás o pokoj, nádej a vieru. Lebo tento strach človeka ho vie paralyzovať a vyradiť z boja.

V tejto súvislosti môžeme s ľútosťou konštatovať, že **strach sa nemusíme učiť**, ten je v nás od narodenia, je súčasťou našej bytosti – odvtedy, čo sa človek v záhrade Eden previnil a schoval sa pred Hospodinom. Na otázku *„Kde si?“* Adam odpovedal: *„Počul som tvoj hlas v záhrade, zľakol som sa, pretože som nahý, a tak som sa skryl.“* Vtedy vstúpila do života človeka bázeň, čiže strach a odvtedy k nám jednoducho patrí. Aj s tým, že tento **strach ženie človeka schovať sa pred Hospodinom a nie utekať k Nemu**. Možno povedať, že je to **„Goliáš“ číslo 1.**, proti ktorému bojujeme. Úspešní môžeme byť jedine, ak sa nebudeme spoliehať na vlastnú silu, ale uchádzať sa o Jeho pomoc a vyslobodenie.

Z tohto faktu potom vyplýva – nakoľko následkom neposlušnosti a pádu človeka je hriech a zatratenie – že **najmocnejším „Goliášom“ nášho života je smrť**. Avšak Syn Dávidov, Pán Ježiš Kristus prišiel, aby sa stal premožiteľom smrti a vysloboditeľom z nej. Je dobré, ak **v tomto boji Dávida**, ktorý sa nebojí, neľutuje sa, ale mu **ide o slávu Hospodinovho mena**, vidíme **aj Syna Dávida**, Pána Ježiša Krista, ktorý takto premohol moc strachu a slávne vstal z mŕtvych. *„A my sme videli a svedčíme, že Otec poslal Syna za Spasiteľa sveta. Kto vyznáva, že Ježiš je Boží Syn, v tom ostáva Boh a on ostáva v Bohu. A my sme poznali a uverili v lásku, ktorú má Boh k nám. Boh je láska a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom. Láska medzi nami dosiahla dokonalosť v tom, že máme dôveru v deň súdu. Ved' aký je on, takí sme aj my na tomto svete. V láske niet strachu, ale dokonalá láska vyháňa strach, lebo: kto má strach, bojí sa trestu, a kto sa bojí, nie je dokonalý*

v láske. My milujeme, lebo on nás miloval“. (1Jn 4,14-19) Nech On, ktorý nás miloval prvý/prv, svojou láskou vyženie strach z našich srdc nielen v súvislosti s naším denným pôsobením, ale aj preto, aby sme mohli byť naplnení nádejou na spasenie. *Amen*

Modlitba:

Milostivý Bože náš, ďakujeme, že nás povzbudzuješ k tomu, aby sme si dali svoje veci s Tebou do poriadku, aby sme uzreli a uznali, že nie je v našich silách, aby sme vo svojich zápasoch zvíťazili, avšak to neznamená, že sme stratení. Ďakujeme, že Ty si mocnejší nad všetkých Goliášov nášho života. Odpusť nám však, že na to často nemyslíme, necháme sa vystrašiť, panikárime a hľadáme pomoc skade sa len dá, alebo radšej zutekáme. Odpusť, že sa ľahko odovzdáme strachu, lebo hľadiac na seba, ani nemáme dôvod dúfať, na Teba však nehľadáme. Priznáme sa, že je to často tým, že sme sa od Teba vzdialili, že nemáme ten úzky, živý kontakt s Tebou, ktorý by nás zachoval v dôvere, že v Tvojej sile môžeme čeliť výzvam a útokom, v ktorých nám dáš vyslobodenie. Kiežby nám bola vždy taká dôležitá Tvoja osoba, Tvoje meno, že by sme sa vedeli s pokojným srdcom na Teba spoliehať.

Prosíme slovami žalmistu o tú jednu najdôležitejšiu vec, aby sme mohli prebývať v Tvojom dome. Čiže aby sme v Tebe mali ochranu, bezpečie svojho tela i duše tak, že jediným naším potešením je, že sme Tvoji, sme vlastníctvom Ježiša Krista, ktorý nás svojou krvou vykúpil z moci diabla. Preto, že sa o nás takto stará, nám všetko slúži ku spaseniu. Ty buď naše vyslobodenie a spasenie. *Amen*

Otče náš...

Požehnanie...

Pieseň: č. 583 – Boh je sila moja...